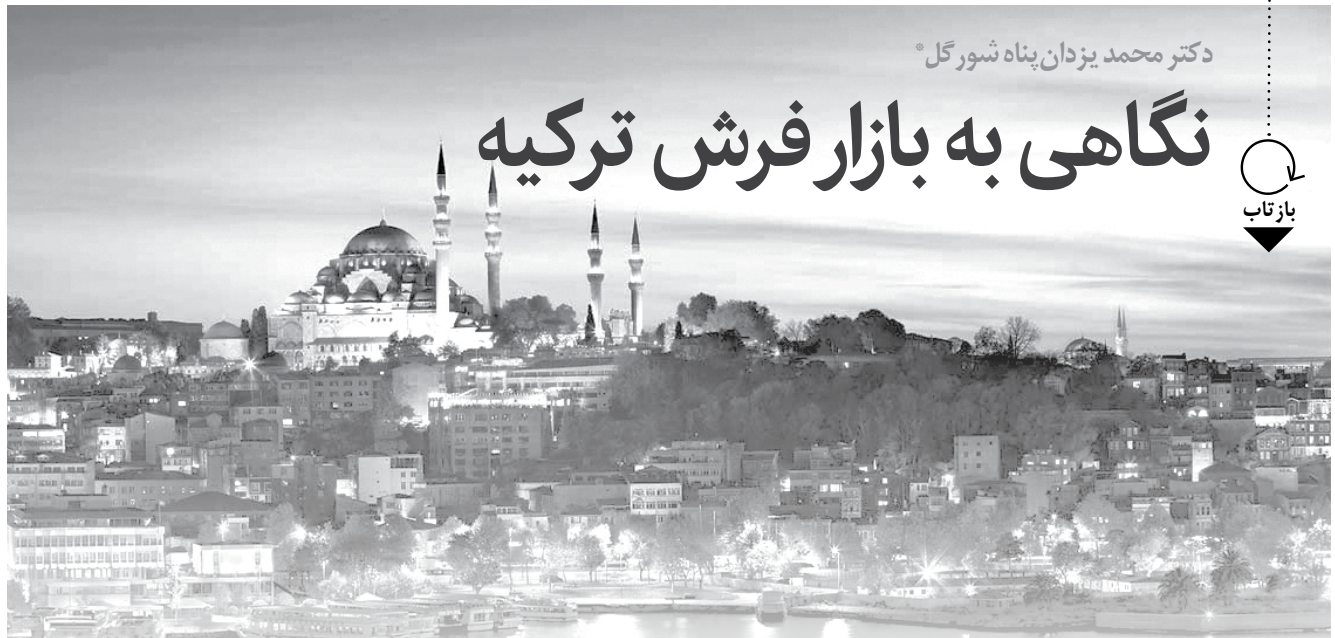

نگاهی به بازار فرش ترکیه

فرش دستباف ترک

صنعت فرش را می‌توان به دو بخش، فرش ماشینی و فرش دستباف تقسیم کرد. فرش ماشینی سرمایه‌محور بوده و تولیدش مبتنی بر فن و ابزارآلات حوزه نساجی می‌باشد.

اما تولید فرش دستباف، بر نیروی کار و میراث هنری و تاریخی کشورها تکیه دارد. البته فرش‌هایی نیز وجود دارند که کاملاً در زمره این دو گروه قرار نمی‌گیرند. درواقع، این نوع فرش‌ها اصطلاحاً نیمه

دستبافت یا نیمه‌ماشینی محسوب می‌شوند و غالباً بر روی سطوحی که نقوش آن از قبل بافته شده، تولید می‌گردند. با این حال، فهم مختصات بازار جهانی فرش و جایگاه کشورها در آن، مستلزم این تمییز و

جدول ۱

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
آمریکا	۵۲۵,۰۳۶,۱۶۳	۶۱۴,۶۰۰,۹۱۲	۱۷,۱٪	۲۸,۹٪
عربستان سعودی	۲۳۸,۱۳۵,۶۷۷	۳۱۷,۶۸۸,۰۵۳	۳۳,۴٪	۱۴,۹٪
آلمان	۹۱,۹۵۷,۸۶۹	۱۱۵,۳۱۶,۹۰۳	۲۵,۴٪	۵,۴٪
عراق	۱۲۲,۹۴۲,۶۰۵	۹۵,۴۲۱,۹۲۰	۲۲,۴ -٪	۴,۵٪
لیبی	۴۸,۶۱۰,۵۴۰	۸۴,۴۲۳,۸۱۲	۷۳,۷٪	۴٪
مصر	۶۱,۸۷۴,۸۶۱	۷۳,۰۷۰,۳۰۴	۱۸,۱٪	۳,۴٪
امارات	۷۲,۳۰۹,۹۴۰	۶۳,۸۱۱,۸۳۲	۱۱,۸ -٪	۳٪
ایران	۳۹,۵۹۷,۲۱۳	۴۵,۰۷۶,۵۸۳	۱۳,۸٪	۲,۱٪
انگلستان	۴۱,۴۰۳,۳۴۴	۴۴,۷۵۵,۹۰۶	۸,۱٪	۲,۱٪
رژیم صهیونیستی	۲۹,۳۳۹,۶۶۴	۳۰,۷۲۹,۸۲۰	۴,۷٪	۱,۴٪
کویت	۲۵,۲۲۶,۳۰۷	۲۷,۸۱۳,۹۸۵	۱۰,۳٪	۱,۳٪
لهستان	۲۳,۱۷۲,۴۷۲	۲۶,۳۳۴,۰۵۵	۱۳,۶٪	۱,۲٪
قزاقستان	۲۲,۶۵۶,۳۱۳	۲۵,۹۸۳,۲۹۹	۱۴,۷٪	۱,۲٪
کانادا	۲۱,۶۱۰,۳۵۱	۲۴,۹۰۷,۹۴۲	۱۵,۳٪	۱,۲٪
رومانی	۲۲,۹۴۷,۳۹۷	۲۴,۵۰۱,۸۷۷	۶,۸٪	۱,۲٪
سایر کشورها	۵۲۶,۶۹۹,۷۸۲	۵۱۵,۰۶۱,۷۶۷	۲,۲ -٪	۲۴,۲٪
مجموع کل	۱,۹۱۳,۵۲۰,۴۶۲	۲,۱۲۹,۴۹۸,۹۷۰	۱۱,۳٪	۱۰۰٪

جدول ۲

تغییرات	ارزش (به دلار)	سال ها
-	۳۱.۲۸۷.۰۴۸	۲۰۱۱
۱۵ - %	۲۶.۵۸۴.۹۳۳	۲۰۱۲
۲۷.۸ %	۳۳.۹۸۶.۵۷۵	۲۰۱۳
۱۳.۱ - %	۲۹.۵۲۰.۷۲۴	۲۰۱۴
۵.۴ - %	۲۷.۹۳۹.۴۰۹	۲۰۱۵
۱۴.۵ - %	۲۳.۸۹۰.۱۳۲	۲۰۱۶
۷.۷ - %	۲۲.۰۴۱.۰۰۳	۲۰۱۷
۱۲.۵ - %	۱۹.۲۷۵.۱۱۶	۲۰۱۸
۴.۴ - %	۱۸.۴۳۲.۵۴۲	۲۰۱۹

جایگاه جهانی ترکیه در دو حوزه فرش ماشینی و فرش دستبافت می‌پردازیم.

(۱) فرش ماشینی

تولید فرش ماشینی در ترکیه، اکثراً در استان‌های قاضی آنتپ، استانبول، اوشاک، بورسا و کایسری متمرکز می‌باشد. کشور ترکیه از صادرکنندگان عمده فرش ماشینی در جهان به شمار می‌رود. البته این به معنای نبود و فقدان واردات نیست. میزان صادرات این محصول در ترکیه از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴، روند صعودی داشته است اما در سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷، این روند نزولی گردید. نهایتاً با رشد نسبی صادرات فرش ماشینی در سال ۲۰۱۸، میزان آن در سال ۲۰۱۹، به رقم ۲,۱ میلیارد (دو و یک دهم میلیارد) دلار رسید.

آمریکا، عربستان سعودی، آلمان، عراق، لیبی، مصر، امارات، ایران، انگلستان و رژیم صهیونیستی، ده مقصد نخست صادرات فرش

میراث هنری و تاریخی کشورها تکیه دارد. البته فرش‌هایی نیز وجود دارند که کاملاً در زمره این دو گروه قرار نمی‌گیرند. در واقع، این نوع فرش‌ها اصطلاحاً نیمه دستبافت یا نیمه ماشینی محسوب می‌شوند و غالباً بر روی سطوحی که نقوش آن از قبل بافته شده، تولید می‌گردند. با این حال، فهم مختصات بازار جهانی فرش و جایگاه کشورها در آن، مستلزم این تمییز و تقسیم‌بندی است. لذا در ادامه به بررسی

تقسیم‌بندی است. لذا در ادامه به بررسی جایگاه جهانی ترکیه در دو حوزه فرش ماشینی و فرش دستبافت می‌پردازیم.

تبریز امروز:

صنعت فرش را می‌توان به دو بخش، فرش ماشینی و فرش دستبافت تقسیم کرد. فرش ماشینی سرمایه محور بوده و تولیدش مبتنی بر فن و ابزارآلات حوزه نساجی می‌باشد. اما تولید فرش دستبافت، بر نیروی کار و

جدول ۳

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
بلغارستان	۱,۹۹۲,۶۲۸	۴,۹۸۲,۶۰۰	۱۵۰.۱%	۲۷.۰%
هندوستان	۴,۰۳۹,۲۸۸	۲,۷۰۴,۰۵۳	-۳۳.۱%	۱۴.۷%
ایتالیا	۱,۷۵۲,۳۵۴	۱,۲۹۸,۴۲۱	-۲۵.۹%	۷.۰%
آلمان	۱,۲۶۳,۹۵۵	۱,۲۹۴,۸۲۲	۲.۴%	۷.۰%
هلند	۱,۱۹۳,۲۶۶	۱,۰۲۰,۵۶۶	-۱۴.۵%	۵.۵%
چین	۱,۴۸۸,۳۹۰	۹۳۰,۶۷۱	-۳۷.۵%	۵.۰%
بلژیک	۱,۵۹۱,۶۴۷	۹۰۰,۴۳۲	-۴۳.۴%	۴.۹%
مصر	۱,۴۸۱,۳۲۰	۸۲۸,۷۹۰	-۴۴.۱%	۴.۵%
ایران	۴۲۷,۸۲۵	۷۳۱,۳۲۵	۷۰.۹%	۴.۰%
منطقه آزاد بورسا	۷۱۴,۲۸۳	۶۲۹,۷۷۴	-۱۱.۸%	۳.۴%
آمریکا	۵۹۷,۶۶۷	۶۱۶,۶۶۷	۳.۲%	۳.۳%
انگلستان	۵۶۶,۴۶۸	۵۲۶,۱۲۵	-۷.۱%	۲.۹%
پاکستان	-	۳۳۰,۰۳۶	۱۰۰.۰%	۱.۸%
ایرلند	۴۱,۴۸۹	۲۴۲,۸۸۸	۴۸۵.۴%	۱.۳%
اسپانیا	۱۶۳,۰۰۴	۲۱۷,۱۵۸	۳۳.۲%	۱.۲%
سایر کشورها	۱,۹۶۱,۵۳۲	۱,۱۷۸,۲۰۴	-۳۹.۹%	۶.۴%
مجموع کل	۱۹,۲۷۵,۱۱۶	۱۸,۴۳۲,۵۴۲	-۴.۴%	۱۰۰.۰%

جدول ۴

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
آمریکا	۱,۷۴۲,۲۰۹	۱,۷۶۱,۶۰۶	۱,۱٪	۲۵,۸٪
آلمان	۴۹۲,۶۳۴	۴۸۰,۲۵۰	-۲,۵٪	۷,۰٪
ژاپن	۳۲۸,۴۱۵	۳۱۰,۶۵۶	-۵,۴٪	۴,۵٪
انگلستان	۳۱۲,۲۳۱	۳۰۹,۱۴۳	-۱,۰٪	۴,۵٪
عربستان سعودی	۲۴۶,۱۴۵	۳۰۰,۹۴۰	۲۲,۳٪	۴,۴٪
فرانسه	۲۷۱,۶۰۴	۲۵۵,۹۳۱	-۵,۸٪	۳,۷٪
کانادا	۱۷۰,۰۸۵	۱۸۱,۵۹۹	۶,۸٪	۲,۷٪
هلند	۱۴۸,۲۲۲	۱۷۱,۲۱۵	۱۵,۵٪	۲,۵٪
عراق	۳۱۶,۷۶۰	۱۵۸,۲۷۱	-۵۰,۰٪	۲,۳٪
امارات	۱۲۵,۸۵۴	۱۳۴,۴۹۰	۶,۹٪	۲,۰٪
ترکیه (۵۲ ام)	۱۹,۲۷۵	۱۸,۴۳۱	-۴,۴٪	۰,۳٪
مجموع ۱۰ کشور نخست	۴,۱۵۴,۱۵۹	۴,۰۶۴,۱۰۱	-۲,۲٪	۵۹,۴٪
سایر کشورها	۲,۶۹۶,۱۶۸	۲,۷۷۴,۲۸۳	۲,۹٪	۴۰,۶٪
مجموع کل	۶,۸۵۰,۳۲۷	۶,۸۳۸,۳۸۴	-۰,۲٪	۱۰۰,۰٪

بیشترین افزایش صادرات در مقایسه سال ۲۰۱۹ با سال قبلی (۲۰۱۸) به مقصد لیبی بوده است. جزئیات بیشتر در جدول ذیل به نمایش گذاشته شده است (جدول ۱)

آمار واردات فرش ماشینی ترکیه، نوسانی بوده است. اما به طور کلی میزان واردات این محصول روند کاهشی داشته است. رقم

در ترکیه، می‌باشد و کشورهای عربستان سعودی (۱۴,۹ درصد)، آلمان (۵,۴ درصد) و عراق (۴,۵ درصد) در رتبه‌های بعدی قرار دارند. کشورمان، جمهوری اسلامی ایران، با اختصاص ۲,۱ درصد از کل صادرات این محصول، در رتبه هشتم مقاصد صادراتی ترکیه در سال ۲۰۱۹، قرار گرفته است.

ماشینی برای ترکیه به‌شمار می‌رود که ۸۶ درصد از حجم صادرات این محصول را تشکیل داده‌اند. ترکیه در سال ۲۰۱۹، ۶۱۴ میلیون دلار، فرش ماشینی به آمریکا صادر کرده است در واقع، این کشور با سهم ۲۸,۹ درصدی از کل صادرات، مهمترین مقصد صادراتی فرش‌های ماشینی تولید شده

جدول ۵

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
ترکیه	۱,۹۱۳,۵۶۹	۲,۱۲۹,۵۸۰	۱۱,۳٪	۲۸,۸٪
چین	۱,۳۹۰,۹۶۹	۱,۴۶۴,۳۵۰	۵,۳٪	۱۹,۸٪
هندوستان	۸۴۰,۷۸۱	۸۳۴,۰۴۳	-۰,۸٪	۱۱,۳٪
بلژیک	۶۶۲,۶۸۱	۶۲۵,۲۳۰	-۵,۷٪	۸,۵٪
هلند	۲۸۵,۵۶۰	۲۹۶,۷۱۵	۳,۹٪	۴,۰٪
آلمان	۲۲۷,۹۷۹	۲۱۶,۲۷۸	-۵,۱٪	۲,۹٪
مصر	۲۷,۷۵۵	۲۰۹,۷۷۳	۶۵۵,۸٪	۲,۸٪
آمریکا	۱۹۰,۷۲۴	۱۹۳,۸۸۲	۱,۷٪	۲,۶٪
انگلستان	۱۴۵,۴۸۴	۱۴۰,۵۱۰	-۳,۴٪	۱,۹٪
لهستان	۱۱۱,۸۵۹	۱۰۸,۶۹۴	-۲,۸٪	۱,۵٪
مجموع ۱۰ کشور نخست	۵,۷۹۷,۲۶۱	۶,۲۱۹,۰۵۵	۷,۳٪	۸۴,۳٪
سایر کشورها	۱,۶۷۳,۱۵۲	۱,۱۶۳,۲۲۲	-۳۰,۵٪	۱۵,۸٪
مجموع کل	۷,۴۷۰,۵۱۳	۷,۳۸۲,۲۸۷	-۱,۲٪	۱۰۰,۰٪

جدول ۶

سال ها	ارزش (به دلار)	تغییرات
۲۰۱۱	۱۷۵,۵۳۲,۲۵۵	-
۲۰۱۲	۱۳۹,۰۸۲,۳۵۶	-۲۰.۸٪
۲۰۱۳	۱۳۲,۲۹۰,۶۷۸	-۴.۹٪
۲۰۱۴	۱۲۸,۳۸۸,۹۹۴	-۲.۹٪
۲۰۱۵	۸۵,۴۵۷,۸۱۱	-۳۳.۴٪
۲۰۱۶	۵۹,۰۷۴,۶۲۷	-۳۰.۹٪
۲۰۱۷	۵۶,۲۸۹,۶۳۸	-۴.۷٪
۲۰۱۸	۵۱,۱۲۵,۵۰۳	-۹.۲٪
۲۰۱۹	۵۵,۴۰۲,۴۶۷	۸.۴٪

جدول ۸

سال ها	ارزش (به دلار)	تغییرات
۲۰۱۱	۱۱۴,۳۵۷,۵۴۱	-
۲۰۱۲	۱۰۷,۹۸۲,۴۲۵	-۵.۶٪
۲۰۱۳	۱۰۴,۷۲۴,۸۳۶	-۳.۰٪
۲۰۱۴	۹۹,۳۱۲,۷۲۳	-۵.۲٪
۲۰۱۵	۳۱,۸۲۱,۷۸۰	-۶۸.۰٪
۲۰۱۶	۱۰,۰۱۸,۵۸۸	-۶۸.۵٪
۲۰۱۷	۵,۹۳۸,۹۴۰	-۴۰.۷٪
۲۰۱۸	۵,۷۴۵,۶۴۵	-۳.۳٪
۲۰۱۹	۷,۵۶۶,۶۲۰	۳۱.۷٪

تخصیص داده شده برای واردات فرش‌های ماشینی از ۳۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ به ۱۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹، کاهش داشته است. (جدول ۲)

ترکیه در سال ۲۰۱۹، بیش از ۴۱ درصد از فرش‌های ماشینی وارداتی خود را از کشورهای بلغارستان و هندوستان خریداری کرده است. ایران با اختصاص ۴ درصد از کل واردات فرش ماشینی ترکیه، در رتبه نهم قرار گرفته است. (جدول ۳)

در سال ۲۰۱۹، در سطح جهانی، آمریکا با ۲۵.۸ درصد، بزرگترین واردکننده فرش ماشینی بوده است. کشورهای آلمان، ژاپن، انگلستان و عربستان سعودی در رتبه‌های

بعدی قرار گرفته‌اند. این ۵ کشور، ۴۶ درصد از کل واردات جهانی این محصول را به خود اختصاص داده‌اند. ترکیه، ۵۲ امین واردکننده فرش ماشینی در سطح جهانی به شمار می‌رود. (جدول ۴)

ترکیه در صادرات جهانی، برخلاف واردات این محصول، با ۲۸.۸ درصد، در رتبه نخست

جدول ۷

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
ژاپن	۴,۹۲۶,۵۶۳	۱۶,۷۸۹,۵۸۸	۲۴۰.۱٪	۳۰.۳٪
آمریکا	۲۰,۵۸۵,۹۳۹	۱۵,۰۸۲,۵۸۳	-۲۶.۷٪	۲۷.۲٪
آلمان	۲,۴۶۶,۱۲۳	۲,۱۲۲,۷۰۷	-۱۳.۹٪	۳.۸٪
ایتالیا	۱,۶۹۴,۸۳۲	۲,۰۹۱,۹۷۶	۲۳.۴٪	۳.۸٪
جمهوری چک	۱,۲۵۷,۰۷۸	۲,۰۷۵,۱۶۹	۶۵.۱٪	۳.۷٪
سوئیس	۱,۴۴۷,۴۶۵	۱,۸۴۰,۵۵۰	۲۷.۲٪	۳.۳٪
رژیم صهیونیستی	۶۹۶,۶۴۰	۹۶۱,۸۷۸	۳۸.۱٪	۱.۷٪
فرانسه	۱,۰۳۹,۳۷۵	۸۸۷,۸۶۲	-۱۴.۶٪	۱.۶٪
لیبی	۲۳۶,۰۹۰	۸۲۷,۳۷۲	۲۵۰.۴٪	۱.۵٪
هلند	۱,۲۳۳,۱۳۳	۷۷۱,۵۵۳	-۳۷.۴٪	۱.۴٪
اسپانیا	۳۲۳,۲۲۲	۷۴۲,۱۲۴	۱۲۹.۶٪	۱.۳٪
عراق	۴۲۹,۲۸۸	۷۰۹,۶۸۴	۶۵.۳٪	۱.۳٪
امارات	۷۴۹,۲۷۱	۶۱۰,۸۰۷	-۱۸.۵٪	۱.۱٪
عربستان سعودی	۳۷۶,۷۴۸	۵۴۲,۷۶۴	۴۴.۱٪	۱.۰٪
انگلستان	۶۹۰,۵۳۱	۵۱۱,۲۸۱	-۲۶.۰٪	۰.۹٪
سایر کشورها	۱۲,۹۶۳,۲۰۵	۸,۸۳۴,۵۶۹	-۳۱.۸٪	۱۵.۹٪
مجموع کل	۵۱,۱۲۵,۵۰۳	۵۵,۴۰۲,۴۶۷	۸.۴٪	۱۰۰.۰٪

جدول ۹

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
هندوستان	۲,۳۳۰,۰۵۳	۲,۰۶۸,۲۰۰	-۱۱.۲٪	۲۷.۳٪
امارات	-	۱,۸۸۴,۹۰۱	۱۰۰.۰٪	۲۴.۹
پاکستان	۱,۳۷۶,۵۶۰	۱,۵۶۸,۴۸۱	۱۳.۹٪	۲۰.۷
چین	۹۰۵,۶۶۸	۶۵۹,۰۳۷	-۲۷.۲٪	۸.۷٪
افغانستان	۳۷۸,۴۹۹	۴۰۶,۲۱۵	۷.۳٪	۵.۴٪
ویتنام	۵,۱۸۸	۱۴۸,۱۸۹	۲۷۵۶.۴٪	۲.۰٪
ایران	۳۸,۹۰۲	۱۲۶,۷۷۶	۲۲۵.۹٪	۱.۷٪
ازبکستان	۸۸,۳۶۲	۹۵,۸۰۴	۸.۴٪	۱.۳٪
مولداوی	۱۴۲,۷۲۸	۹۲,۵۱۳	-۳۵.۲٪	۱.۲٪
بنگلادش	۸۹,۸۵۳	۸۹,۸۲۴	۰.۰٪	۱.۲٪
ایتالیا	۱۵,۷۱۵	۸۹,۶۵۷	۴۷۰.۵٪	۱.۲٪
آمریکا	۱,۳۹۱	۸۴,۸۶۳	۶۰۰۰.۹٪	۱.۱٪
انگلستان	۲۸,۲۵۴	۵۷,۲۵۷	۱۰۲.۷٪	۰.۸٪
آلمان	۴۸۹	۴۳,۲۷۲	۸۷۴۹.۱٪	۰.۶٪
فرانسه	۱۰۲,۲۹۵	۴۰,۹۵۱	-۶۰.۰٪	۰.۵٪
سایر کشورها	۲۴۱,۶۸۸	۱۱۰,۶۸۰	-۵۴.۲٪	۱.۵٪
مجموع کل	۵,۷۴۵,۶۴۵	۷,۵۶۶,۶۲۰	۳۱.۷٪	۱۰۰.۰٪

قرار دارد و کشورهای چین، هندوستان، بلژیک (۲) فرش دستبافت و هلند در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. در تولید فرش دستبافت، کشورهای ترکیه، برخلاف فرش ماشینی، روند نزولی هندوستان، پاکستان، ایران، نپال و ترکیه داشته است. به‌صورتی که در حد فاصل (جدول ۵)

جدول ۱۰

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
آمریکا	۵۴۰,۴۷۴	۴۴۱,۹۲۶	-۱۸.۲٪	۴۲.۶٪
آلمان	۸۶,۲۹۷	۸۱,۱۳۱	-۶.۰٪	۷.۸٪
انگلستان	۵۴,۹۲۲	۶۲,۰۲۷	۱۳.۰٪	۶.۰٪
ژاپن	۴۰,۴۱۸	۳۹,۳۸۶	-۲.۶٪	۳.۸٪
کانادا	۳۰,۴۸۹	۳۳,۳۸۶	۹.۵٪	۳.۲٪
امارات	۲۳,۷۰۱	۲۹,۶۴۴	۲۵.۱٪	۲.۹٪
ایتالیا	۳۰,۴۴۰	۲۹,۴۶۸	-۳.۲٪	۲.۸٪
سوئیس	۳۳,۵۸۷	۲۸,۶۸۵	-۱۴.۶٪	۲.۸٪
فرانسه	۲۷,۲۵۶	۲۳,۵۹۷	-۱۳.۷٪	۲.۳٪
استرالیا	۲۳,۶۱۷	۱۸,۳۴۱	-۲۲.۳٪	۱.۸٪
ترکیه (رتبه ۲۱ ام)	۵,۷۴۶	۷,۵۶۷	۳۱.۷٪	۰.۷٪
مجموع ۱۰ کشور نخست	۸۹۱,۳۰۱	۷۸۷,۶۰۱	-۱۱.۶٪	۷۵.۹٪
سایر کشورها	۳۰۵,۱۸۰	۲۵۰,۴۵۳	-۱۷.۹٪	۲۴.۱٪
مجموع کل	۱,۱۹۶,۴۸۱	۱,۰۳۸,۰۵۴	-۱۳.۲٪	۱۰۰.۰٪

جدول ۱۱

کشور	۲۰۱۸	۲۰۱۹	میزان تغییر نسبت به سال قبل	سهم از کل (۲۰۱۹)
هندوستان	۳۵۴,۲۸۱	۳۵۶,۱۲۶	۰.۵٪	۳۶.۵٪
پاکستان	۷۱,۳۲۸	۸۷,۳۷۵	۲۲.۵٪	۹.۰٪
ایران	۲۵۱,۰۷۳	۷۸,۶۴۰	-۶۸.۷٪	۸.۱٪
نیپال	۷۴,۴۶۷	۶۸,۳۳۵	-۸.۲٪	۷.۰٪
ترکیه	۵۱,۱۲۵	۵۵,۴۰۳	۸.۴٪	۵.۷٪
چین	۷۸,۹۷۸	۵۴,۲۴۸	-۳۱.۳٪	۵.۶٪
ایتالیا	۳۳,۲۳۳	۳۹,۰۲۶	۱۷.۴٪	۴.۰٪
آمریکا	۳۵,۵۸۲	۳۲,۵۵۲	-۸.۵٪	۳.۳٪
آلمان	۳۹,۱۷۶	۳۱,۳۷۷	-۱۹.۹٪	۳.۲٪
مراکش	۲۱,۲۴۰	۲۰,۴۳۷	-۳.۸٪	۲.۱٪
مجموع ۱۰ کشور نخست	۱,۰۱۰,۴۸۳	۸۲۳,۵۱۹	-۱۸.۵٪	۸۴.۵٪
سایر کشورها	۴۹۱,۰۳۲	۱۵۱,۳۱۴	-۶۹.۳٪	۱۵.۵٪
مجموع کل	۱,۵۰۱,۵۱۵	۹۷۴,۸۳۳	-۳۵.۱٪	۱۰۰.۰٪

سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۸، بیش از ۷۰ درصد کاهش داشته است. در واقع، ارزش صادرات آن از ۱۷۵ میلیون دلار به ۵۱ میلیون دلار افت را تجربه نموده است. البته این روند منفی در سال ۲۰۱۹ متوقف شده و با رشد ۸ درصدی میزان آن نسبت به سال قبلی، بالغ بر ۵۵ میلیون دلار گردیده است. (جدول ۶)

کشورهای ژاپن (۳۰,۳ درصد)، آمریکا (۲۷,۲ درصد)، آلمان (۳,۸ درصد) و ایتالیا (۳,۸ درصد) مهم‌ترین مقاصد صادراتی فرش دستبافت ترکیه در سال ۲۰۱۹ بوده‌اند. (جدول ۷)

میزان واردات فرش دستبافت ترکیه نیز در حد فاصل سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۸، روند نزولی سیر کرده است. در واقع، ارزش واردات این محصول از ۱۱۴ میلیون دلار به حدود ۵,۷ میلیون دلار تقلیل یافته است. اما در سال ۲۰۱۹، میزان واردات این محصول نسبت به سال قبلی بیش از ۳۱ درصد رشد را نشان می‌دهد و رقم آن بالغ بر ۷,۵ میلیون دلار گردیده است. (جدول ۸)

ترکیه، بیشترین حجم فرش‌های دستبافت (حدود ۸۰ درصد) را به ترتیب از کشورهای هندوستان (۲۷,۳ درصد)، امارات (۲۴,۹ درصد) و پاکستان (۲۰,۷ درصد) تأمین نموده است. کشورمان، جمهوری اسلامی ایران، پس از چین (۸,۷ درصد)، افغانستان (۵,۴ درصد) و ویتنام (۲ درصد) با تخصیص ۱,۷ درصد از کل واردات ترکیه، در رتبه هفتم قرار گرفته است. (جدول ۹)

در سطح جهانی، از میزان تقاضا برای فرش دستبافت کاسته شده است. (۱۳,۲ درصد). با این حال، رقم جهانی این تجارت، همچنان بالغ بر یک میلیارد دلار است. آمریکا با ۴۲,۶ درصد، بزرگترین واردکننده این محصول محسوب می‌شود و کشورهای آلمان، (۷,۸ درصد)، انگلستان (۶ درصد)، ژاپن (۳,۸ درصد) و کانادا (۳,۲ درصد) در رتبه‌های بعدی هستند. ترکیه، ۲۱ امین کشور واردکننده فرش‌های دستبافت به شمار می‌رود. (جدول ۱۰)

در صادرات جهانی فرش دستبافت در سال ۲۰۱۹، ترکیه با اختصاص ۵,۷ درصد از سهم بازار، در رتبه پنجم قرار دارد. کشورهای هندوستان با ۳۶,۵ درصد، پاکستان با ۹ درصد و ایران با ۸,۱ درصد، در رتبه‌های اول تا سوم هستند.

کشور کوچک نیپال با اختصاص ۷ درصد از سهم بازار جهانی در حد فاصل ایران و ترکیه قرار گرفته است. در واقع، این ۵ کشور، ۶۶ درصد از صادرات فرش دستبافت جهان را به خود اختصاص داده‌اند. (جدول ۱۱)

جمع‌بندی:

ترکیه در تولید و تجارت انواع فرش‌های ماشینی و دستبافت، از کشورهای پیشرو در این صنعت محسوب می‌شود. طی یک دهه اخیر، در این کشور صادرات فرش سیر صعودی تجربه کرده است. این در حالی است که میزان و حجم صادرات فرش در دنیا افزایش یافته اما سهم تجارت فرش از کل تجارت جهانی، کاهش داشته است. سهم صادرات فرش ترکیه از کل صادرات جهانی این محصول، از ۸ دهم درصد در سال ۲۰۰۱، به ۱,۳ درصد در سال ۲۰۱۸، ارتقاء یافته است.

* سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران - طرابوزان